

NØRREÅDALENS FREMTID

En regional landskabsstrategi for Nørreådal

Randers Kommune

Favrskov
Kommune

VIBORG
KOMMUNE

NATUREMAN

VIBORG
KOMMUNE

Prioriterede projekter fra den regionale strategi

NATUR OG LANDBRUG

Der etableres større, sammenhængende græsningsarealer ned gennem ådalen med støtte til hegning, nogle steder med et primært naturformål andre steder med et kombineret natur- og landbrugsformål

Ådalen udpeges som **nationalt/Internationalt** vigtigt område

Naturindholdet på relevante skrænter øges (via sammenhængende skove, flere ekstensive græsningsarealer, udlæg til vild natur mv.)

Der iværksættes et eller to yderligere **MUFJO-projekter** (multifunktionel jordfordeling) med tilhørende lokale strategier

VAND OG MILJØ

Der udarbejdes et samlet forvaltningsgrundlag for vandets strømningsveje i ådalen.

Dette gøres på baggrund af en analyse, der indeholder følgende elementer:

- Muligheder for behovsbestemt vedligeholdelse
- Ønsker og behov for græsning og biomassehøst,
- Naturværdier (rigkær og kildevæld mm)
- Realiserede og potentielle lavbunds- og vådområdeprojekter og øvrige naturprojekter
- Potentiale for klimaskov
- Potentielle og eksisterende rekreative faciliteter
- Grundvands-/drikkevandsinteresser
- Spildevandsforhold og regnvandsafledning
- Klimafremskrivninger og -forandringer

FRILUFTSLIV

Der etableres en sammenhængende, rekreativ rute fra Viborg til Randers.

FORMIDLING, LEVE OG BESØGSSTED

1) Der udarbejdes materiale om natur- og kulturperler i området med placering og beskrivelse inden for fugleliv, fisk, krebs + øvrigt dyre- og planteliv.

2) En samlet formidlingsindsats om Nørreådalens fælles identitet, og eventuelt et besøgs- og formidlingscenter for friluftsfolk, turister mv. Louringgård ved Kvorning er nævnt som et projekt i den lokale strategi for Ø-området.

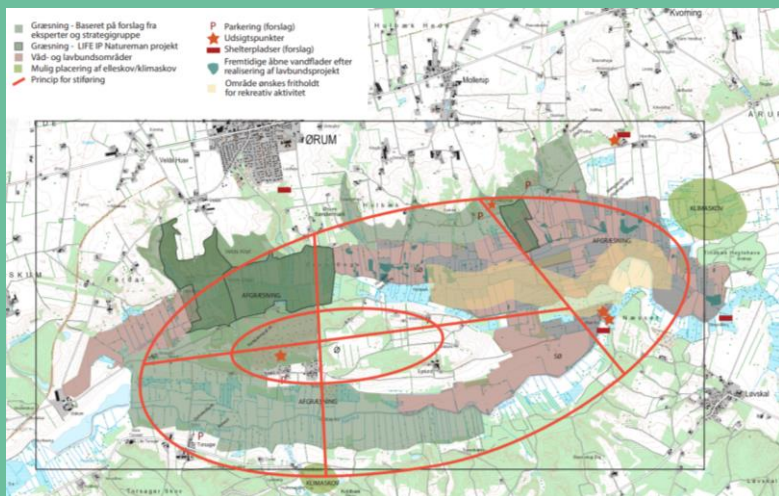
Projektering og finansiering af Nørreå Natur- og Fritidscenter.

Den lokale landskabsstrategi

VISION

Nørreådalens landskab omkring Ø skal udvikles til et tilgængeligt og varieret ådalslandskab præget af vådområder og skov- og landbrugsarealer med rige natur- og landskabsværdier

Mål -Nørreådalen skal:

1. Fremtræde som et overvejende åbent landskab, med en mosaik af vådområder, ekstensive græsarealer og bevoksninger i ådalsbunden, samt skov, marker og græsarealer på siderne
2. Indeholde og udvikle værdifulde levesteder for plante- og dyrelivet
3. Tilbyde et bredt udsnit af oplevelser for friluftsfolk, der bruger landskabet i respekt for områdets natur og kulturværdier og øvrige interesser herunder jagt, jordbrug og hverdagsliv
4. Forvaltes så den bedste mulige balance mellem det våde og det tørre sikres således:
 - a. at ådalen leverer sine bidrag til reduktion af CO₂ og kvælstofudledning
 - b. at der så længe det er formålstjenligt kan høstes biomasse i dele af ådalen
 - c. at der på værdifulde naturarealer som enge og overdrev kan opretholdes en afgræsning
 - d. at der på langt sigt kan udvikles en dynamisk græsning mellem de våde, tørre og bevoksede arealer
5. forvaltes og formidles i et konstruktivt samarbejde mellem lodsejere, lokalsamfund, kommune og andre interessenter.

Prioriterede projekter:

Større, sammenhængende græsningsarealer

Netværk af lokale stier

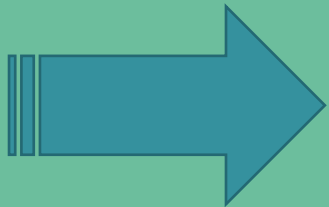
Kano-ophaling og lokal sti ved Nybro

Formidling af natur- og landskabsværdier samt regler for god rekreativ færdsel

Fremtidsplaner – Byrådenes bemærkninger

- Projektet viser, at en proces som den gennemførte er en effektiv måde at arbejde med kommunal landdistriktsudvikling, og at forankringen på tværs af kommunegrænser skaber blik for de lidt større regionale sammenhænge og linjer i landskaberne.
- Samarbejdet fortsættes i et "landskabsråd", et partnerskab med deltagelse af de tre kommuner, Naturstyrelsen og relevante lokale interessenter, gerne med udgangspunkt i den eksisterende regionale strategigruppe.
- Det vil være landskabsrådets opgave at realiserer landskabsstrategiens vision, idet der tages udgangspunkt i de mål, planer og prioriterede projekter, som udgør kernen i strategien.

Plan22+ (Plan- og Landdistriktsstyrelsen og RealDania)

Skal udvikle ny viden og redskaber til at indfri klimamålsætninger gennem den fysiske planlægning.

Plan22+ Klimaet og ådalenes fremtid

Projektelementer

Landskabsråd (1. møde afholdtes 4. april 2024)

- Rådet har status som rådgivende i forhold til kommunalbestyrelserne
- Rådet er sammensat af lodsejere, repræsentanter for lokalsamfund og foreninger, kommuner (politisk niveau) og Naturstyrelsen.
- Den væsentligste opgave for rådet vil være at drøfte vurdere, kommentere og rådgive om oplæg til fysisk planlægning for ådalen med fokus på grøn omstilling (vandforvaltning, lavbundsarealer, skovrejsning, det grønne Danmarkskort, VE-projekter).
- Andre opgaver
 - Realisere prioriterede projekter
 - Udvikle og prioritere nye projekter
 - Nedsætte, understøtte og facilitere arbejdsgrupper

Landskabsobservatorie

- Nørreådalens oprettes som Danmarks første 'landskabsobservatorie', under den Europæiske Landskabskonvention.
- Landskabsobservatoriet skal på baggrund af konkret viden om landskabets forandringer og effekter fra planer og planprojekter bidrage til den faglige understøttelse af landskabsrådets arbejde.
- 'Observatoriet' får status som rådgivende i forhold til kommunalbestyrelserne og landskabsrådet, og sammensættes af forskere fra KU og AU, repræsentanter for landskabsrådet, de deltagende kommuner (embedsmandsniveau) og Naturstyrelsen
- D. 19. september afholdes seminar for landskabsrådet om det kommende landskabsobservatorie i Nørreådalens

KØBENHAVNS
UNIVERSITET

VIBORG
KOMMUNE

Nørreådalens Landskabsråd - Medlemmer			
Interessentgruppe	Forening/organisation	Person	Lokalsamfund
Lodsejere		Søren Krog Jensen	Brunshåb
		Andreas Hartvigsen	Vejrumbro
		Keld Lannig	Kvorning
		Martin Holm Kristensen	Torsager/Lee
		Svend Kuhr Lajer	Vinkel
		Fugleværnsfonden v/Thomas Færgemand	Skjern
		Martin Christian Molbo	Vester Velling
		Therese Simonsen Straarup	Tånum
		Kristiane Klindt	Ålum
		Andreas Kyhn Brejnholt	
Lokalsamfund og foreninger	Tapdrup Borgerforening	Jørgen Klaris	Tapdrup
	Ålav for Nørreå og Gudenå/Løvskal egnens Lokalråd	Lone Frandsen	Nørreådal/Løvskal
	VibLand, Kvorning Borgerforening	Susanne Kraft	Kvorning
	Ørum IF	Morten Dam Rasmussen	Ørum
	Nørreå Natur og Fritidscenter	Mette Høst Hammershøj	Skjern/Øster Velling
Grønne organisationer	DN	Lars Mogensen	Øby
	Friluftsrådet	Thorkil Danielsen	
	Ørum-Møllerup Jagtforening/Hammershøj og Omegns Jagtforening	Asbjørn Jensen	Ørum/Hammershøj
	Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark	Max Roger Thomsen	Ålum
Erhverv	LandboForeningen Midtjylland	Christian Børgesen	Viborg/Randers/Favrskov
	Randers Tegl/ Hammershøj Teglværk	Line Mathiasen	Viborg/Randers
	Randers Regnskov	Ole Sommer Bach	Randers
Viden- og myndighed	Velas	Eja Lund	Viborg/Randers/Favrskov
	Energi Viborg Vand	Flemming Hermann	Viborg
	LAG	Mette Risager	Randers/Favrskov
	Kommunale politikere	Lars Mogensen (LA)	Viborg
		Søren Gade (S)	Favrskov
		Karen Lagoni (S)	Randers/Favrskov
	Kommunale embedsfolk	Thomas Møller Schmidt	Viborg
Naturstyrelsen	Jørgen Bidstrup		

Vil du vide mere om landskabsrådet og Nørreådalens fremtid, kan du læse mere her [Nørreådalens fremtid - Viborg Kommune](#)

Forperson: Lodsejer Martin Molbo.
Næstforperson: Karen Lagoni, Randers Kommune.

Viborg Kommune er sekretær for landskabsrådet.

Landskabsrådet havde første ordinære møde 4. april 2024.

Sidste møde i landskabsrådet fandt sted 24. juni 2024. Emnerne var:

- forvaltningsplan for vandet i Nørreåen
- opstart af arbejdsgrupper for stier, kano - og kajakpladser
- et storke-projekt blev bl.a. igangsat og drøftet.
- Martin Molbo gav landskabsrådet et spændende indblik i conservation agriculture - en dyrkningsform med reduceret jordbearbejdning, hvor der altid er plantedække og aldrig den samme afgrøde 2 år i træk på det samme sted.

Vådomådeprojekt og samarbejde med Fugleværnsfonden og lodsejere om "Karmark Engsø" ved Skjern Hovedgård

Vådområdet

- Projektområde 70 ha
- Kvælstoffjernelse på 5.818 kg N om året / 83 kg N/ha.
- Lukning af dræn og grøfter – fast vandspejl opstået
- Fugleværnsfonden (FVF) har købt ca. 40 ha
- Efterfølgende samarbejde med med FVF og ejere af Skjern Hovedgård om naturpleje og friluftsliv

Indsatser

Kommunen har

- Etableret ny stiforbindelse mellem eksisterende sti og vådområdet – herunder lavet en spang over vandløbet
- Opgraderet eksisterende lille P plads

Fælles kommende projekt VK og FVF:
Fugletårn, ny rutemarkering og infotavler

FVF har igangsat naturplejetiltag:

- Slet
- Græsning
- Skrab til vandhuller
- Beplantning
- Udsåning

